Ἀντίγραφον ἐκ τοῦ λαυρεωτικοῦ κώδικος.

Μηνὶ Ἰανουαρίῳ ΚΔ'. Βίος καὶ πολιτεία
τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Ξένης τῆς Ῥωμαίας.

Κύριε εὐλόγησον.

Πᾶσαι αἱ πολιτεῖαι καὶ μαρτυρίαι τῶν Ἁγίων θαυμαστὴν μιμοῦνται λαμπρότητα. Καθάπερ γὰρ οἱ ἀστέρες ἐν τῷ οὐρανῷ τῇ θέσει πεπήγασι, καὶ πάντα τὸν τῆς γῆς καταλάμπουσι κύκλον, οἱ αὐτοὶ παρὰ Ἰνδοῖς ὁρῶνται καὶ παρὰ Σκύθαις οὐ κρύπτονται, ἐν ἠπείρῳ ἀστράπτουσι καὶ κατὰ θάλασσαν φωτίζουσι καὶ κυβερνῶσι τοὺς πλέοντας· οὐ γὰρ καὶ διὰ τὸν ἀριθμὸν τὰ ὀνόματα ἀγνοοῦμεν, ἀλλὰ διὰ τὸ κάλλος τὴν λαμπρότητα θαυμάζομεν· οὕτω καὶ τῶν Ἁγίων ἅπασαι· εἰ καὶ ἐν τάφοις τὰ λείψανα περικέκλεισται, ἀλλὰ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἡ ὑφήλιος οὐ περιέγραψε. Μέγα τοίνυν ἀληθῶς καὶ ἐν τοῖς χρόνοις ἡμῶν μυστήριον καὶ θαῦμα μέγιστον ἐφανέρωσεν ὁ Θεός, ὅπερ καὶ δίκαιον ἀπομνημονεῦσαι καὶ γραφῇ παραδοῦναι. Γέγονεν ἐν τῇ Ῥωμαίων πόλει τινὶ τῶν περιφανῶν καὶ ἐπισήμων ἀνδρῶν μονογενὲς θυγάτριον, ὅτε καὶ προσελθόντες τῶν μεγιστάνων τῆς αὐτῆς πόλεως ᾐτήσατο πρὸς γάμον τὴν αὐτῶν θυγατέρα. Καὶ δὴ πεισθέντες οἱ γονεῖς τῆς κόρης δέχονται τὸν ἄνδρα, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἦν ἔνδοξος σφόδρα καὶ ἐν πλούτῳ πολλῷ καὶ περιουσίᾳ τυγχάνοντα. Ἔταξαν οὖν καιρόν, ἐν ᾧ ἔδει γενέσθαι τὸν γάμον. Ἡ δὲ κόρη θείου καταξιωθεῖσα πόθου τῷ

αἰωνίῳ νυμφίῳ συναφθῆναι ἠράσθη· καὶ τοῦτο μὲν
τοὺς γονεῖς αὐτῆς παντελῶς ἀπέκρυβε· ᾔδει γὰρ αὐ-
τοὺς μηδόλως καταδέχεσθαι ἀκοῦσαί τι τοιοῦτο περὶ
αὐτῆς διὰ τὸ καὶ αὐτὴν καὶ μόνην ἔχειν αὐτοὺς τὴν ἐλπί-
δα τοῦ κληρονομεῖν τὴν ἑαυτῶν περιουσίαν. Δύο οὖν
τινας τῶν ἑαυτῶν θεραπαινίδας ἔχουσα κατὰ ψυχήν,
αἵτινες ἐκ παιδόθεν συνανετράφησαν αὐτῇ, λαβοῦσα
καθ' ἑαυτὴν λέγει· θαρρῆσαι ὑμῖν βούλομαι πρᾶγ-
μα καὶ ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον μὴ ἐξειπεῖν ἀνθρώ-
πῳ τὰ τοῦ σκοποῦ μου, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ συνδοῦναί μοι,
καὶ ἔχετε καὶ τὰς ψυχὰς [illegible] καὶ τὴν ἐμὴν ἀθλό-
τητα. Λέγουσιν αὐτῇ [illegible] πᾶν ὅτι κελεύεις κυ-
ρία Δέσποινα ποιοῦμεν [illegible] ὡς ἔχεις ἐπιτα-
γὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ ἑτοίμως ἔχομεν ἕως συνα-
ποθανεῖν, ἢ προδοῦναί τι τῶν ἡμετέρων λόγων. Τότε
θαρρήσασα λέγει αὐταῖς· Οἴδατε, ὅτι οἱ γονεῖς μου
μέλλουσί με πρὸς γάμον ἐκδίδοσθαι, καὶ ἐμοὶ ἀκα-
ταθύμιόν ἐστι τὸ ἐλθεῖν εἰς γάμον, καὶ σφόδρα βαρὺ
τὸ πρᾶγμα καταφαίνεται· Διότι οὐδέν ἐστι τὰ τοῦ βίου
τούτου, εἰ μὴ σκιὰ καὶ καπνὸς καὶ ὄνειρ. Δεῦτε οὖν συνα-
κούσατέ μου καὶ κοινῶς τὸν σεμνὸν ἑλώμεθα βίον· καὶ εἰ
τοῦ θεοῦ θέλημά ἐστι, καὶ συνθέσθε μου τῇ βουλῇ καὶ
φυλάξατέ μου τοὺς λόγους· λοιπὸν σκοπῶμεν τί δεῖ ἡ-
μᾶς διαπράξασθαι. πιστεύσατε γάρ μοι λεγούσῃ,
ὅτι κἂν διαδοθῇ τοῖς γονεῦσί μου, καὶ κινηθῶσιν ἐπ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

νοι καὶ ἐμοῦ ὥστε καὶ πυρὶ καὶ ξίφει καὶ θηρσὶ παραδοῦναι,
οὐδ' ὅλως μου τὴν προθυμίαν ταύτην μεταπαγεῖσαι
συνηθῶς τοῦ Θεοῦ βοηθοῦντός μοι. Αἱ δὲ ἀκούσασαι
ταῦτα, εἶπον· Τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γενέσθω. Καὶ γὰρ
καὶ ἡμῖν πάνυ οὗτος ὁ σκοπὸς καταθύμιός ἐστι, καὶ
αἱρούμεθα σὺν Σοὶ μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ βασιλεύ-
σαι ἐκτὸς Σου. Ἐδόξασεν οὖν τὸν Θεὸν ἀκούσασα ταῦ-
τα παρ' αὐτῶν. καὶ ἔχουσαι τῶν τριῶν ἰσόψυχον ἑκάστη
ἡμέρας ἐσκέπτοντο, πῶς ἂν τί διαπράξονται. Καὶ τὸν Θε-
ὸν ἱκέτευον συμπρᾶξαι αὐταῖς. Ἡμέρα οὖν καὶ ἡμέ-
ρᾳ ἐπεδίδουν ἑαυτὰς [illegible] τοῦ Κυρίου· καὶ δι-
ενόρασις δὲ ἑαυτῆς καὶ [illegible] τὸ ταῦτα αὐτῆς παι-
[illegible], λανθάνουσα ἐν
πᾶσι τοὺς ἰδίους γονεῖς. Τοῦ δὲ καιροῦ λοιπὸν φθά-
σαντος, ἐν ᾧ ἔδει γενέσθαι τοὺς γάμους καὶ πάντων
ἐν εὐπρεπείᾳ γινομένων, ἐν μιᾷ ~~[illegible]~~ σκέπτεται
ἡ ἀνδρεία αὕτη μετὰ τῶν δύο αὐτῆς παιδισκῶν,
καὶ μεταμφιέννυνται τὸ γυναικεῖον σχῆμα εἰς ἀν-
δρικόν, καὶ τινα τῶν ἀναγκαίων αὐταῖς ἄρασαι
μεθ' ἑαυτῶν, πάντων ἀπασχολουμένων περὶ τὸν οἶκον,
καὶ τοῦ νυμφῶνος ἀνεῳγμένου τυγχάνοντος, σφραγίσασαι
ἑαυτὰς τῷ σημείῳ τοῦ Σταυροῦ καὶ εἰποῦσαι· Σὺ Κύ-
ριε γενοῦ μεθ' ἡμῶν υἱὲ τοῦ Θεοῦ καὶ γνώρισον ἡμῖν
τὴν ὁδόν Σου, ἐν ᾗ πορευσόμεθα, ὅτι διὰ τὸ ὄνομά Σου
τὸ ἅγιον ἀφίεμεν τὸν οἶκον τοῦτον καὶ πάντα τὰ ἐναύ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τῷ, καί προαιρούμεθα μᾶλλον θλιβῆναι τοῦ ἰδίου κ᾽ ἀπαλλοτριωθῆναι δὲ ποθοῦσαι κ᾽ ζητοῦσαι". Καὶ ταῦτα αὐτῶν προσευξαμένων μετὰ δακρύων, ἐξῆλθον αἱ τρεῖς ἐκ τοῦ οἴκου κλαίουσαι ἅμα κ᾽ χαίρουσαι. Ὡς δ᾽ ἀπεπορεύοντο, ἔλεγεν αὐταῖς ἡ τοῦ Χριστοῦ δούλη. Ὑμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν ἀδελφαί μου ἐστὲ κ᾽ Κυρίαι, καὶ ἐγὼ μᾶλλον δουλεύσω ὑμᾶς τὸν πάντα τῆς ζωῆς μου χρόνον, μόνον κυρίαι μου ἀφῶμεν διὰ τὸν θεὸν πάντα· μηδὲν τῶν ἐπὶ γῆς ζητήσωμεν· ἀπόλλυνται γὰρ πάντα τὰ γήϊνα πράγματα, κ᾽ μόνον τὰς ψυχὰς ἡμῶν σώσωμεν. Ῥίψωμεν τὰς ματαίας κ᾽ ἐπιβλαβεῖς τοῦ κόσμου τούτου φροντίδας· ποιήσωμεν τῷ κυρίῳ εἰπόντι: ὅστις ἀφήκε πατέρα ἢ μητέρα ἢ οἰκίαν ἢ ὑπάρχοντα ἕνεκεν ἐμοῦ, ἑκατονταπλασίονα λήψεται, κ᾽ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει". Ναὶ ἀδελφαί μου ἠγαπημέναι· σώσωμεν ἡμῶν τὰς ψυχάς. Κ᾽ ταῦτα αὐτῆς ὁμιλούσης πρὸς αὐτὰς ἔρχονται παρὰ τὴν θάλασσαν κ᾽ εὑρίσκουσι πλοιάριον μέλλον ἀποπλέειν. Κ᾽ ἐμβᾶσαι εἰς αὐτό, ἐπιτηδείου ἀνέμου ἐπιτυχοῦσαι, ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἔφθασαν τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Κἀντεῦθεν πάλιν ἐξελθοῦσαι ἦλθον ἐν τῇ Κώων νήσῳ. Πανταχοῦ γὰρ ἔσπευδον τοῦ ἀγνώριστον τόπον καταλαβεῖν, πρὸς τὸ ἀναζητουμένας αὐτὰς μὴ εὑρεθῆναι ὑπὸ τῶν γονέων. Ἀφόβως οὖν αὐτῶν διαγουσῶν, μετήλλαξαν πάλιν τὸ σχῆμα ἐκ τὸ γυναικεῖον, κ᾽ οἴκημα μισθωσάμεναι ἐν ἰδιάζοντι τόπῳ, ὅπου ἐν αὐτῷ τὸν θεὸν παρακαλοῦσαι, ἔπεμψαν αὐταῖς ἄνθρωπον

104

τὸν δυνάμενον αὐτῶν προνοήσασθαι. Παρήνεσεν οὖν ἡ Ἁγία αὕτη τὰς ἑαυτῆς θεραπαινίδας λέγουσα· παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τὸν Κύριον ἀδελφαί μου παραφυλαξώμεθα τοῦ ἀπαγγεῖλαί τινι τὴν πατρίδα ἡμῶν, ἢ τὸν σκοπὸν ἡμῶν, δι' ὃν ἐξήλθομεν, ἢ τὸ ὄνομά μου· ἵνα μὴ ὡς εἰκὸς καὶ διὰ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς πόλεως ἀναζητήσαντες οἱ γονεῖς μου εὕρωσιν ἡμᾶς. Ὁρκίζω οὖν ὑμᾶς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τοῦ φυλάξαι μέχρι τέλους τῆς ζωῆς μου ταῦτα πάντα, καὶ μηδενὶ ἐξειπεῖν τι τῶν γεγενημένων ἢ γενησομένων παρ' ἡμῶν. Ἀλλ' εἴ τις ἐπερωτᾷ ὑμᾶς τὸ ὄνομά μου, εἴπατε αὐτῷ ὅτι Ξένη καλεῖται. Ταῦτα δὲ αἱ τῆς κυρίας καὶ συνδεμένων αὐτῇ φυλάττουσαι [illegible] ταῦτα πάντα [illegible] σὺν αὐταῖς, [illegible] ἡ ἀρχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ λέγειν· "Ὁ Θεὸς [illegible] ποίησον μεθ' ἡμῶν ἔλεος τῶν ξένων καὶ ταπεινῶν καὶ ἀπρο[illegible]τάλων τὰ ἐλέη (σου) τοὺς οἰκτιρμούς Σου, καθὼς ἐποίησας μετὰ τὴν Ἁγίαν Σου πάντα καὶ κατάπεμψον ἡμῖν ἄνθρωπον τὸν ἀρεστὸν ἐνώπιόν Σου, Δέσποτα, παρ' ᾧ δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς αὐταρκῶς σωθῆναι". Κι ταῦτα αὐτῆς προσευχομένης ἐξελθοῦσαι ἐκ τοῦ οἰκήματος, ἔνθα ᾤκουν, θεωροῦσι, καὶ ἰδοὺ ἀπὸ τοῦ λιμένος ἤρχετο πρεσβύτης ἱεροπρεπὴς ἀσκητικὸν ἔχων εἶδος, τὸ πρόσωπον δὲ ὡς ἀγγέλου. Ὅντινα ἰδοῦσα ἡ τοῦ Θεοῦ δούλη δραμοῦσα προσέπεσε τοῖς ποσὶ τοῦ ἀνδρὸς κλαίουσα καὶ λέγουσα: Ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ τὴν Ξένην ἐπὶ ξένης μὴ παρίδῃς. Μὴ ἀποστραφῇς

τὴν ἀπεριόριστον. Μὴ ἀποστρέψῃς τὴν δέησιν ἐμοῦ τῆς ταπει-
νῆς καὶ ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ μίμησαι τὸν ἀπόστολον Παῦλον
καὶ ὁδηγὸς ἡμῶν γενοῦ καὶ διδάσκαλος, καθὼς αὐτὸς τῆς Α-
γίας Θέκλης ἐγένετο. Μνήσθητι τῆς μελλούσης γενέσθαι
τοῖς δικαίοις ἀνταποδόσεως τοῦ φιλανθρώπου καὶ ἐλεή-
μονος θεοῦ, καὶ σῶσόν με ἅμα ταῖς δυσὶ ταύταις ἀδελφαῖς.
Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ ἱεροπρεπὴς τοῦ θεοῦ δοῦλος καὶ κι-
νηθεὶς πρὸς δάκρυα λέγει αὐτῇ. Τί θέλεις ἵνα ποιήσω
ὑμῖν; ἡ δὲ εἶπεν· ἵνα μετὰ θεὸν γένῃς ἡμῶν ὁδηγὸς
πατήρ τε καὶ διδάσκαλος καὶ ὁδηγήσῃς ἡμᾶς, ὅπου οἶδας
ὅτι σωζόμεθα. ὅτι ξέναι ἐσμὲν καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἀπελ-
θεῖν, διότι αἰσχυνόμεθα ἔμπροσθέν τινος. ὁ δὲ πρὸς
αὐτὰς ἔφη· Καὶ πῶς ποτε [illegible] εἶναι ὑμᾶς
ἐνταῦθα; Ἡ δὲ ἁγία τοῦ θεοῦ Παρθένος ἔφη· Ξέ-
ναι ἐσμὲν δοῦλαι τοῦ θεοῦ, καὶ γέγονεν ἡμῖν συμφω-
νία τοῦ ἐξελθεῖν ἐκ τῆς ἰδίας πόλεως καὶ ἐλθεῖν ἐν τοῖς τό-
ποις ταύταις. Τὸν θεὸν οὖν παρακαλοῦμεν ἑκάστης ἡ-
μέρας πέμψαι ἡμῖν ἄνθρωπον, δι' οὗ καὶ ἡμεῖς δυνη-
σόμεθα σωθῆναι. Ἰδοὺ οὖν ἔδειξεν ἡμῖν ὁ θεὸς τὴν
σὴν ὁσιότητα, δυναμένην ἀντιλαβέσθαι τῆς ἀσθενεί-
ας ἡμῶν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὰς ἔφη· Πιστεύσατέ μοι, ἀ-
δελφαί, ὅτι κἀγὼ ξένος εἰμὶ τανῦν ἐνταῦθα, καὶ ἄρτι
ὡς βλέπετέ με ἀπὸ τὸν Ἅγιον Τόπον παραγέγονα
εὐξάμενος· καὶ ἀπέρχομαι πάλιν ἐν τῇ πατρίδι μου.
λέγει αὐτῷ ἡ τοῦ θεοῦ δούλη· Ποίαν μερῶν τυγ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

χαίρει ἡ ὁσιότης Σου Κύριέ μου; ὁ δὲ ἔφη· Ἐκ μερῶν εἰμι
τῆς Καρίας, πόλις δέ μοι ὀνομαζομένη Μύλασσα. Λέ-
γει αὐτῷ πάλιν ἡ τοῦ Χριστοῦ Νύμφη· Δέομαι τῆς ὁ-
σιότητός Σου· καὶ τίς ἡ ἀξία, ἣν περιέχετε; ὁρῶ γὰρ ἔχον-
τα σε ὁρόσχημα ἐπισκόπου. Ἔφη αὐτῇ ὁ τοῦ Θεοῦ
ἄνθρωπος· συγχώρησόν μοι ἀδελφή· ἄνθρωπος εἰμὶ ἁ-
μαρτωλὸς καὶ ἀνάξιος τοῦ μοναχικοῦ σχήματος τυγχάνω·
διὰ δὲ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ πρεσβύτερός εἰμι καὶ ἡγοῦ-
μαι ὀλίγων ἀδελφῶν μοναστηρίου τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀ-
ποστόλου Ἀνδρέου. Τὸ δὲ ὄνομά μου Παῦλος καλοῦ-
μαι. Ταῦτα ἡ τοῦ Χριστοῦ δούλη ἀκούσασα εὐχαρί-
στησε τῷ Θεῷ λέγουσα· Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ὅτι εἰσήκου-
σάς μου τῆς ταπεινῆς καὶ ἁμαρτωλῆς καί μοι [illegible]
τὸν Παῦλον, ἵνα με σώσῃ ἐκ ταῖς δυσί μου ταύταις
ἀδελφαῖς. Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ Παρθένος· Δέομαί Σου
δοῦλε τοῦ Θεοῦ, τὰς ξένας τὰς ἐρήμους μὴ ἀφορίσῃς, ἀλ-
λὰ μετὰ Θεὸν γενοῦ ἡμῖν Πατήρ. Λέγει αὐτῇ πάλιν
ὁ ὅσιος τοῦ Θεοῦ δοῦλος· εἶπον ὑμῖν ὅτι κἀγὼ ξένος
εἰμί, καὶ ὧδε ὑμῖν τί ποιῆσαι οὐκ ἔχω· εἰ δὲ ἔρχεσθε
πρὸς τὴν πόλιν μου, ἐλπίζω ὅτι ποιεῖ μεθ᾽ ἡμῶν ὁ Θεὸς
τὸ ἔλεος αὐτοῦ, κἀγὼ κατὰ τὴν δύναμίν μου φροντίσω
ὑμῖν. Τῶν δὲ μετὰ δακρύων προσπεσουσῶν τοῖς πο-
σὶ αὐτοῦ καὶ λεγουσῶν· Ναί δοῦλε τοῦ Θεοῦ, λάβε ἡμᾶς
μετὰ σοῦ· ἐρχόμεθα ὅπου κελεύεις. Μόνον ποίησον
ἔλεος μετὰ τῆς ξενιτείας ἡμῶν, καὶ γενοῦ ἡμῶν ὁδηγός

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

πρὸς ἡγεμών. Λαβὼν οὖν αὐτὰς μεθ᾽ ἑαυτοῦ ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος ἔρχεται ἐν τῇ Μιζασθέων πόλει καὶ οἰκήματα ἐν ἰδιάζοντι τόπῳ εὑροῦσαι, ἡσυχίαν ὄντα τῆς τοῦ Θεοῦ ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ τοῦ καθωσιωμένου ἱεροῦ, ταῦτα ὠνησαμένη ἡ Παρθένος τοῦ Χριστοῦ καὶ ποιήσασα ἐν αὐτοῖς εὐκτήριον τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τοῦ Πρωτομάρτυρος, ἐντὸς ὀλίγου χρόνου συνεστήσατο Μοναστήριον Παρθένων, καὶ ἐφρόντιζεν αὐτῶν ὁ ὅσιος Παῦλος. Οὐδεὶς οὖν τὸ παράπαν ἔγνω ἐν τῇ ζωῇ αὐτῆς ἢ πόθεν ἐστίν, ἢ διὰ ποίαν αἰτίαν ὑπεχώρησε τῆς χώρας αὐτῆς, ἢ τίς κέκληται. Ἀλλὰ τὸ κύριον αὐτῆς ὄνομα πᾶσιν ἔλεγεν, ὅτι Ξένη καλεῖται. Τοῦ δὲ [illegible] Παύλου [illegible] κατὰ τὴν πόλιν ὁπόθεν [illegible] αὐτάς, ἐνομίζετο πᾶσιν ἐκεῖθεν αὐτὰς εἶναι. [illegible] τὸ Μοναστήριον αὐτῆς Κοίνιον ὠνόμαζον. Μετ᾽ ὀλίγον δὲ χρόνον τοῦ ἐπισκόπου Κυριανοῦ ἀναπαύσαντος ἐν Κυρίῳ, πᾶσα ἡ πόλις ἐψηφίσαντο εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ τὸν κύριον Παῦλον, καὶ χειροτονεῖται ἐπίσκοπος τῆς εἰρημένης πόλεως. Ἐπελθὼν οὖν ἐν τῷ ἀσκητηρίῳ τῶν Παρθένων ὁ κύριος Παῦλος ἐπέθηκε τὴν κυρίαν Ξένην καὶ χειροτονεῖ αὐτὴν Διάκονον. Αὕτη τοίνυν ἡ ὄντως ἐν σώματι τὸν ἀγγελικὸν βίον ζήσασα τοσοῦτον ἑαυτὴν εἰς τὸν τῆς ἀσκήσεως ἐξέδωκε πόνον ἀπὸ ἁβροτάτου καὶ τοῦ φίλου βίου τυγχάνουσα ἡ Ξένη καὶ καινὴν παρὰ πάντας τὴν μοναχικὴν ἀναβαίνειν

αὐτὴν ὁδόν, ὡς ἐκ τῆς ἄγαν αὐτῆς ἐγκρατείας καὶ αὐτοὺς τοὺς δαίμονας φρίξαντας αὐτῆς τὸ αὐστηρὸν τῆς ἀσκήσεως ὑποχωρῆσαι, καὶ μηκέτι προσεγγίσαι αὐτὴν τολμᾶν. ἤσθιε γὰρ διὰ δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν. ἔστι δὲ ὅτε καὶ τὴν ἑβδομάδα ἄσιτος διεκαρτέρει. Ἐρχομένη δὲ ἐπὶ τροφήν, οὐ λαχάνου ἐγεύετο, οὐκ ὀπωραίου, οὐκ οἴνου οὐκ ἐλαίου οὐκ ὀπώρας τινός, οὔτε πᾶν, ὅ,τι διὰ πυρὸς εἶχε τὴν χρῆσιν, εἰ μὴ μόνον βραχύ τι ἄρτου. Καὶ τοῦτον βρέχουσα τοῖς οἰκείοις δάκρυσι τὴν ἐναποκειμένην σποδὰν ἐν τῷ θυμιατηρίῳ, ταύτην συμμάσσουσα μετὰ τοῦ ἄρτου οὕτως ἤσθιεν· καὶ ἔλεγε ἐπὶ πάντα τὸν τῆς ζωῆς αὐτῆς ἐποιεῖτο χρόνον τὸ προφητικὸν ἐκεῖνο ῥῆσαν λέγουσα· τὸ «ὅτι σποδὸν ὡσεὶ ἄρτον ἔφαγον, καὶ τὸ πόμα μου μετὰ κλαυθμοῦ ἐκίρνων». Πᾶσαν δὲ ἐσπούδαζε τὴν ἀδελφότητα λανθάνειν τὴν πολιτείαν αὐτῆς. Μόναι δὲ αἱ δύο αὐτῆς παιδίσκαι παρετηροῦντο κρυφίως τὸ τί διαπράττεται, γνοῦσαι καὶ αὗται τὴν μεγίστην αὐτῆς πολιτείαν. Τὴν ὑπερβολὴν τοίνυν τῆς ἐγκρατείας, τοσαύτη τις ἀγρυπνία ἐν αὐτῇ ἦν· ἀφ' ἑσπέρας μέχρι τῆς ὥρας τῶν εὐχῶν, ἐν ᾗ αἱ ἀδελφαὶ ἐν τῷ εὐκτηρίῳ συνήγοντο, ἵστατο διὰ πάσης τῆς νυκτὸς ἐκτετακυῖα τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν προσεύχεσθαι. Καὶ οὕτως ἐφ' ἑκάστης κατελαμβάνετο ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν πασῶν. Ἄλλοτε πάλιν τιθοῦσα τὰ γόνατα αὐτῆς ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωῒ διεκαρτέρει πᾶσαν τὴν νύκτα

γελάσουσα καὶ προσευχομένη. Καὶ ταῦτα αὕτη ποιοῦσα
τοσαύτῃ ταπεινοφροσύνῃ συνέζη, ὥστε πασῶν ὑποκάτω
ἑαυτὴν λογίζεσθαι εἶναι. Τίς ἂν ἐπεξέλθοι τὰς ἄλλας
αὐτῆς ἀρετάς; ποῖος δὲ λόγος ἀρκέσει ἡμῖν εἰς τὰ
ταύτης κατορθώματα; Τί γὰρ εἴπωμεν αὐτῆς; τὸ
ἀόργητον; οὐδὲ γὰρ εἶδε ποτέ τις ὀργιζομένην.
ἀλλὰ τὸν ἀκενόδοξον βίον; τὸ ἀσχημάτιστον ἦθος;
τὴν ἀπαλλώτατον ὄψιν; τὴν ἀτάραχον καρδίαν;
ποῖον γὰρ κατόρθωμα οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ; Φιλοπονία
ἀγρυπνία. ἄμετρος ἀγάπη· ὑπερβολὴ ἐγκρατείας·
πάντων τῶν ταπεινῶν ἦν καταφύγιον. Ἁμαρτωλοῖς
συμπαθοῦσα, ἐπιστρέφουσα ὁδηγοῦσα. Περὶ δὲ
ἐνδακρύων αὐτῆς ἔργον ἐστὶ λέγειν. Τὰ γὰρ πάντων τα-
κοπιώντων ἀνάγκια μετὰ τῆς συμπαθεστάτης ταύ-
της συνεπάσχετο. καὶ πᾶς ὁ ταύτης βίος ἐν κατανύξει
χαρᾶς καὶ συνεχοῦς δακρύων πηγῇ ὑπάρχει. Καὶ μὴ ἴδετε
πηγὴ μᾶλλον ἐν καιρῷ καύσωνος ἀποξηραίνουσα τὸ
ἑαυτῆς ὕδωρ, ἢ τοὺς ἀμετεωρίστους αὐτῆς καὶ εἰς τὸν
Χριστὸν ὁρῶντας ὀφθαλμοὺς διαλείπειν δακρύων ποτέ!
Ταύτης τοίνυν τῆς ἀειμνήστου τὸν ἤδη μελλούσης
ἀπολιμπάνειν βίον καὶ τῆς μνήμης οὔσης τοῦ ἁγίου
Ἐφραὶμ ἐπισκόπου γινομένης τῆς εἰρημένης τῶν
Μεγάρων πόλεως, καὶ τοῦ ὁσίου Παύλου ὄντος ἐν τῇ
Λευκῇ κώμῃ συμπάσῃ σχεδὸν τῇ πόλει, ἔνθα καὶ
ἀπόκειται ὁ ἅγιος Ἐφραίμ, προσκαλεσαμένη πά-

σας τὰς ἀδελφὰς ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἀσκητηρίου, ἤρξατο λέγειν αὐταῖς· Κυρίαι μου καὶ ἀδελφαί, ὅσα ἐγώ, καὶ ὑπὲρ ἐποιήσατε φιλανθρωπίαν μετ' ἐμοῦ, καὶ τοσούτως ἀντελάβεσθέ μου ~~[illegible]~~ ἅμα τῇ ἀσθενείᾳ μου καὶ τῇ ξενιτείᾳ μου, ἐκοπιάσατε· καὶ τανῦν δέομαι ὑμῶν· ἐκτείνατε τὴν ἀγάπην ὑμῶν εἰς ἐμοί, τῇ δούλῃ ὑμῶν, καὶ μνημονεύσατέ μου τῆς ἁμαρτωλοῦ καὶ ξένης ἐν ταῖς πρὸς Κύριον ἡμῶν ἀναπεμπομέναις ἱκετηρίαις, ἵνα μὴ ἐμποδίσωσί μοι αἱ ἁμαρτίαι μου· ἀλλὰ διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν ἀκωλύτως ἀξιωθῶ προσελθεῖν τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ. ὁρῶ γὰρ ὅτι καὶ ~~[illegible]~~ ἐμὲ τέλος ἔχει καὶ ὁδηγεῖ τὴν ψυχήν μου εἰς λύσιν [illegible] ἐξέρχομαι [illegible] μὴ [illegible] Πατρὸς ἡμῶν Παύλου, [illegible] ἐμνήσθητε· τὸν ἐμὸν ἀναπληρώσατε τόπον, καὶ [illegible] αὐτῷ ἤσατε [illegible] τὴν [illegible] ζωήν. Διὰ τὸν Θεὸν τῆς ξενιτείας μου πάλιν μνήσθητι, ὅτι συμπαρωδοιπόρησας καὶ ἤγαγες εἰς τὴν μονὴν ταύτην, καὶ εὔξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μὴ καταισχύνῃ με ὁ Κύριος ἀπὸ τῆς προσδοκίας μου. Καὶ ταῦτα αὐτῆς λεγούσης ἤρξαντο πᾶσαι κλαίειν καὶ λέγειν πρὸς αὐτήν· Δέσποινα ἡμῶν καὶ ὁδηγὲ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Ἐάσαι ἡμᾶς βούλει ὀρφανὰς καὶ ἀστηρίκτους; ἵνα τίς ἡμᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν μονήν; ἵνα τίς ὑπερασπίζηται τῆς ῥαθυμίας ἡμῶν; Μὴ Δέσποινα ἡμῶν ἐν τοιούτῳ καιρῷ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς. Μνήσθητι ὅτι αὐτὴ ἡμᾶς συνήγαγες εἰς τὴν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

μάνδραν Σου ταύτην· Φρόντισον τῶν ψυχῶν ἡμῶν, Δέσποι-
να, καὶ παρακάλεσον τὸν Θεὸν τοῦ δοθῆναί Σοι ἔτι μι-
κρὸν χρόνον ἕνεκεν ἡμῶν τῶν ταπεινῶν, ἵνα καὶ ἡμᾶς
ὁδηγήσῃς εἰς τὴν ζωήν. Ἤρξαντο οὖν καὶ αἱ δύο αὐτῆς
παραμονάριαι, ἦσαν παιδίσκαι, καὶ ἔπεσαν εἰς τοὺς
πόδας αὐτῆς κλαίουσαι καὶ αὗται πικρῶς καὶ λέγουσαι·
Τὰς ἡμᾶς Δέσποινα ἡμῶν; καὶ ἀπέρχῃ ἐκτὸς ἡμῶν;
ἵνα τί σπαραζώμεθα, σὺ ζῶσα ἐπὶ ζωῆς; οὐαὶ ἡμῖν,
ὅτι ἠμελήσαμεν ἑαυτῶν, καὶ διὰ τοῦτο μόνας ἡμᾶς κα-
ταλείπει βοήθειαν ἡ Κυρία ἡμῶν· Μνήσθητι τῆς ξε-
νιτείας ἡμῶν, τῆς [illegible] Σοι· Μνήσθητι ὅτι ἅ-
παντα Σοῦ [illegible] Μνήσθητι ἡμῶν καὶ δεή-
θητι [illegible] παράλαβε ἡμᾶς, ἵνα
μὴ χωρισθῶμεν ἀπό σοῦ. [illegible] οὖν ἐκλαύθησαν ταρα-
χῆς γενομένης, ἤρξατο καὶ αὐτὴ ἡ Κυρία Ξένη κλαί-
ειν καὶ λέγειν· Οὐδὲν ἀδελφαί μου, πρὸ πόσων χρό-
νων ἔγραψεν ὁ ἀπόστολος Πέτρος ὅτι: «οὐ βραδύνει
Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες βραδυτῆτα ἡγοῦν-
ται», ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς μὴ βουλόμενός
τινας ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆ-
σαι· «ἥξει γὰρ δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης». Γι-
νώσκουσαι οὖν ἀδελφαί μου ταῦτα μὴ ἀμελήσωμεν
ἑαυτῶν ἐν τῷ μικρῷ χρόνῳ τούτῳ, ἀλλὰ γρηγορήσω-
μεν· ἀνάψωμεν τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν· ἑτοιμά-
σωμεν ἑαυτὰς εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου, ὅπως σὺν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

112

οἴδαμεν, ποίᾳ ὥρᾳ μέλλει φωνεῖν ἡμᾶς ὁ Κύριος ἡμῶν.
Ἰδοὺ γὰρ ὁ ἀμπελὼν παρέστηκεν, καὶ οἱ ἐργάται ἕτοιμοι εἰσί,
καὶ μόνον τὸ Θεόσδοτον πνεῦμα ἐκδέχονται". Καὶ ταῦ-
τα αὐτῆς λεγούσης πᾶσαι ἔκλαιον, καὶ ἐπ' ἐδάφους αὐ-
τῆς κειμένης, τὰς χεῖρας αὐτῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνατείνασα,
μετὰ θερμῶν δακρύων προσηύξατο λέγουσα: "Ὁ Θεός, ὁ
μέχρι τῆς σήμερον συμπαραστάς μου τὴν ξενιτείαν ἐπαίνου-
σά μου τὴν ταπεινὴν καὶ ἁμαρτωλὸν δούλην σου, καὶ μὴ πόθη-
σι πᾶσαι τῶν δούλων Σου, τῶν ἀδελφῶν μου τούτων ἐφύλαξον
αὐτὰς καὶ συνέτασσον ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀλλοτρίου
εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον τοῦ [illegible] Σου. Δέομαί Σου, ὁ
Θεός μου, μὴ ἀφήσῃς καὶ τὰς [illegible] μου ἀδελφὰς τὰς
[illegible] μοι διὰ τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον, καὶ ἐν
τῇ προσκαίρῳ ταύτῃ ζωῇ μὴ χωρίσθησάν μου, μηδὲ
ἐν τῇ βασιλείᾳ Σου χωρίσῃς ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ προσώπου
Σου". Καὶ ταῦτα αὐτῆς εὐξαμένης, παρεκάλεσε πάσας ἐν-
δοῦναι αὐτῇ μικρόν. Πᾶσαι δὲ ἐξελθοῦσαι ἀφῆκαν αὐτὴν
ἐν τῷ κελλίῳ, αἱ δύο αὐτῆς παραμονάριαι
καὶ μόναι ἔξωθεν τῆς θύρας παρετήρουν, καὶ ἐθεώρουν θή-
σασαν τὰ γόνατα αὐτῆς καὶ προσευχομένην. Ἐπὶ πολλὰς
δὲ ὥρας κειμένης αὐτῆς, ἄφνω φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ κελλί-
ῳ ὡς ἀστραπῆς εἶδος, καὶ πλῆθος εὐωδίας ἀπῆλθεν ἐκ
τοῦ οἴκου. Αὗται εὐθέως εἰσελθοῦσαι εὗρον ἀναπεπαυ-
μένην ἡμέρᾳ Σαββάτῳ ὥρᾳ ἕκτῃ. Ἐξελθοῦσαι δὲ
αἱ δύο αὗται κλαίουσαι ἐφώνουν τὰς ἀδελφὰς λέγουσαι:

Μητέρες ἡμῶν καὶ ἀδελφαί, δεῦτε θρηνήσωμεν τὴν κοι-
νὴν ἡμῶν ὀρφανίαν. Δεῦτε κοψώμεθα τὸ τῆς κοινῆς
ἡμῶν ἀδελφότητος τεῖχος. Ἐγυμνώθημεν τῆς σεμνο-
πρεποῦς μητρός, ἀπῆλθεν ἡμῶν ἡ σύζυγος καὶ μητρο-
νώμεθα. Ξένη γὰρ ἡ ἁγία Μήτηρ ἡμῶν κεκοί-
μηται. Πᾶσαι δὲ συνελθοῦσαι ἐν τῷ κοιμητηρίῳ καὶ
ὁρῶσαι αὐτὴν ἀναπεπαυμένην, ἐγένετο κλαυθμὸς
καὶ ὀδυρμὸς μέγας. Ὁ δὲ φιλάνθρωπος Θεὸς δεῖξαι βου-
λόμενος πᾶσιν, οἷος ἐν τῇ γῇ ἐκρύπτετο θησαυρός, μέ-
γιστον σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ ἐφανέρωσε. Μετὰ τὸ
γὰρ τὸ παραδοῦναι τῷ [illegible] τὴν Παρθένον τὸ πνεῦ-
μα μεσούσης ἡμέρας [illegible] οὔσης, ἐφάνη ἐν
τῷ οὐρανῷ στέφανος [illegible] ἔχων ἐν τῷ μέσῳ σταυ-
ρόν. Καὶ πᾶσιν ὡρᾶτο τὸ σημεῖον τοῦτο. Πάντων οὖν
τῶν πολλῶν καὶ τοῦ ὁσίου ἐπισκόπου Παΐσου ἔτι ἐν
τῇ Λευκῇ κώμῃ ὄντος, καὶ τοῦ σημείου τούτου ὡσα-
εὶ θεωρουμένου ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ θαυμαζόντων καὶ
ἀπορούντων τὸ τί ἂν εἴη, γνοὺς τῷ πνεύματι ὁ ὅσι-
ος Ἐπίσκοπος Παῦλος, ἐπὶ πάντας τοῦ πλήθους εἶ-
πεν. Ἡ κυρία Ξένη ἐκοιμήθη καὶ αὐτῆς ἐστι τοῦτο
τὸ σημεῖον τοῦ στεφάνου. Καὶ εὐθέως ἐξῆλθε πληρώ-
σαι τὴν λειτουργίαν. Καὶ συνηκολούθησαν αὐτῷ πᾶς
ὁ ὄχλος ὁ ἐν τῇ ἑορτῇ. Ἀνελθόντες οὖν ἐν τῇ ὁδῷ, εὗρον
καὶ εἶδον αὐτοῖς, ἀναπεπαυμένην τὴν κυρίαν Ξένην.
Συνέδραμε δὲ πλῆθος πολὺ σφόδρα ἀνδρῶν τε καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

15
114

γυναικῶν ἐν τῷ Μοναστηρίῳ, καὶ διὰ τὸ σημεῖον τὸ φαι-
νόμενον ἐν τῷ οὐρανῷ ἔκραζον καὶ ἔλεγον· Δόξα Σοι,
Ἰησοῦ Χριστέ, ὅτι ἀληθῶς ἔχεις ἀξίους προστάτας πα-
ρεστῶτας Σοι. Δόξα Σοι ὁ Θεός ὁ σαρκωθεὶς καὶ σταυ-
ρωθεὶς δι' ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλούς· ὅτι ἐφανέρωσας πᾶ-
σιν οἷον ἔχεις θησαυρὸν κρυπτόμενον ἐνταῦθα. Δό-
ξα Σοι ὁ Θεός, ὅτι καὶ τὴν ταπεινὴν τῶν Μυλασσαίων
πόλιν τοιούτου κειμηλίου γυναικὸς ἠξίωσας. Καὶ πάν-
των δοξαζόντων τὸν Θεόν, καὶ τοῦ Σταυροῦ ἐν τῷ ὕψει δη-
λουμένου πᾶσιν ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ φιλόχριστος τῆς
πόλεως λαὸς ζήλῳ θεοσ[illegible], ἐξαιρέτως
δὲ τῶν γυναικῶν τὰ πλήθη [illegible] τῷ ἐσταυρω-
μένῳ [illegible] φωνῇ [illegible] λέγοντα· Μὴ στερήσῃς
τῆς πόλεως ἡμῶν τὴν δόξαν, δὸς τοῦ σημειωθῆναι τὸν
ἔπαινον ἡμῶν. Μὴ στερήσῃς τὸν μαργαρίτην τὸν ὑπὸ
τοῦ Θεοῦ φανερωθέντα ἡμῖν. Δημοσίευσον τὸν λύ-
χνον. Ἴδωσι πάντες ὁποίου Δεσπότου τυγχάνομεν
δοῦλοι. Ἴδωσιν Ἕλληνες τὸ μυστήριον καὶ ἐντραπήτω-
σαν. Ἴδωσιν Ἰουδαῖοι τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ καὶ
γνώτωσαν, ὅτι ὁ σταυρωθεὶς παρ' αὐτῶν, Θεός ἐστιν. Ἴ-
δωσι πάντες καὶ κόψονται οἱ ἐχθραίνοντες καὶ ἐξουθε-
νοῦντες τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ. Ἴδωσι πῶς καὶ με-
τὰ θάνατον δοξάζει τοὺς ἑαυτοῦ δούλους ὁ τῶν ἀγγέλων
Δεσπότης. Ἴδωσι πάντες τὴν ξένην, τὴν ἄγνωστον, τὴν
αἰχμάλωτον παρὰ ἀνθρώποις νομισθεῖσαν πῶς πα-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ρα Θεοῦ ἠξίωται δόξης. Ἴδωμεν πάντες τὴν ἡμῶν
πόλιν, οἵας δωρεᾶς καὶ χάριτος ἠξίωται. Καὶ ταῦτα καὶ
πλείονα τούτων τοῦ πλήθους βοώντων, προσελθὼν τῇ
κλίνῃ ὁ ὅσιος ἐπίσκοπος ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτοῦ τὸν αὐχέ-
να, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ πρεσβύτεροι βαστάσαντες τὴν κλί-
νην πλήθει τε κηρῶν ἅψαντες, οὕτω τὸν Θεὸν δοξάζοντες
ἤγαγον τὸ λείψανον καὶ ἔθηκαν σὺν τῇ κλίνῃ ἐν τῇ πλα-
τείᾳ τῆς πόλεως, καὶ ἐθεώρει πᾶν τὸ πλῆθος, ὅτι περιστα-
λέντος τοῦ κραββάτου, ἐφαίνετο κατεπάνω τῆς κλίνης
ἐσκεπασμένον ἐστεφανωμένος καὶ ὁ τίμιος σταυρὸς φαινόμε-
νος ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ πάλιν [illegible] ἀπέθετο τὴν κλί-
νην, ἔθηκεν ἐσκέπασε σὺν τῷ σταυρῷ κατεπάνω φαινό-
μενος τῆς κλίνης. Συνηθροίσθη δὲ πλῆθος πολλὰ καὶ ἄ-
πειρα ἐκ τῆς περιχώρου διὰ τὸ παράδοξον τοῦ θαύματος
καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν πληρωθῆναι τοῦ ὄχλου. Πᾶσαν οὖν
τὴν νύκτα τῆς ἁγίας Κυριακῆς ἔμειναν πάντες σὺν τῷ
ἐπισκόπῳ ἐκεῖσε διανυκτερεύοντες. Πολλαὶ δὲ ἰάσεις
καὶ θεραπεῖαι ἐγένοντο· Πᾶς γὰρ ὅστις ἐν νόσῳ μα-
κρᾷ ἢ πάθει ἀνιάτῳ ἐκακοπάθει, προσελθὼν καὶ ἁψάμε-
νος τῆς κλίνης, εὐθέως ἀπηλλάσσετο τῆς ἐπικειμένης
αὐτῷ νόσου. Παρελθούσης οὖν τῆς νυκτὸς περὶ ὥραν
τρίτην τῆς ἁγίας Κυριακῆς ἐκίνησαν τὸ ἅγιον σῶμα
τῆς ὁσίας Ξένης καὶ ἤγαγον ψάλλοντες εἰς τὸν καλούμε-
νον Σικίνιον τόπον, ὅς ἐστιν ἐξ τὴν εἴσοδον τῆς πό-
λεως πρὸς νότον, ἔνθα καὶ ὥρισεν ἡ Ἁγία τεθῆναι

αὐτῆς τὸ λείψανον. Ἐθεώρει οὖν πᾶς ὁ ὄχλος, ὅτι τοῦ
σώματος αὐτῆς βασταζομένου καὶ περιπατοῦντος τοῦ
κραββάτου ἐκινεῖτο καὶ ὁ κύκλος σὺν τῷ σταυρῷ
ὁ φαινόμενος ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ πάλιν ἡνίκα ἀπε-
τέθη ἡ κλίνη, ἐστάθη καὶ αὐτός. Προσῆλθον οὖν
πάντες, ὅσοι ἴσχυσαν ὅσον πολλοί καὶ τὰ ἐπικείμενα
τῷ λειψάνῳ σινδόνια διεμερίσαντο κατὰ βραχὺ εἰς
ἰατρείαν παντοίου νοσήματος. Μερίσας οὖν τὸ σῶμα
ὁ ἐπίσκοπος σὺν τῷ ἱερεῖ, αὐτοῦ κλήρῳ ἀπέθετο ἐν
τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐν μνημείῳ καινῷ, καὶ εὐθέως ἀπεκρύ-
βη καὶ ὁ φαινόμενος ἐν τῷ οὐρανῷ στέφανος σὺν τῷ
σταυρῷ. Πολλαὶ οὖν καὶ μέχρι τοῦ νῦν γίνονται ἰά-
σεις ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα κατάκειται τὸ λείψανον τῆς ὁ-
σίας Ξένης τοῖς μετὰ πίστεως προσερχομένοις.
Οὐ μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ ἡ μία αὐτῆς παραμονάρια
ἀνεπαύθη, καὶ μετ' ὀλίγον εὐθέως καὶ ἡ ἄλλη, καὶ ἔ-
θεψαν καὶ αὐτὰς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς. Μελλούσης
οὖν ἀναπαύεσθαι τῆς τελευταίας ἀδελφῆς, προσῆλθον
πᾶσαι αἱ παρθένοι ὁρκίζουσαι αὐτὴν φανερῶσαι
αὐταῖς ἅπαντα τὰ κατὰ τὴν κυρίαν Ξένην. Θεωροῦσα
οὖν ἑαυτὴν πρὸς τὸ τέλος ἔχουσαν, ἅπαντα αὐταῖς ἐξεῖ-
πε κατὰ ἀκρίβειαν. καὶ τὸ πόθεν γέγονε, καὶ ὁποίων γονέ-
ων ἐνδόξων, καὶ δι' ἣν αἰτίαν, καὶ τὸ πῶς ἔφυγον τὴν πα-
τρίδα αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤμειψεν ἑαυτῆς διὰ τὸν θεὸν τὸ ὄνο-
μα, ἐπειδὴ τῇ ζωῇ ἀμφοτέρων οὐδεὶς τοῦτο ἔγνω. Ἐκε-

γεν διὸ ὅτι ταύτην ὠνόμασε Ξένην, ἔτι ἐν τῇ πόλει αὐτῇ εὐσέβεια ἐκέκρυπτο.

Αὕτη ἡ πολιτεία τῆς τοῦ κόσμου καὶ οὐρανοπολίτιδος τῆς μετὰ σαρκὸς ἰσαγγέλου· ἐν θεῷ ἀγάλλεται. Τὴν πόλιν διαφυλάττει· οὐδὲ γὰρ ὁ θάνατος τὴν δύναμιν ἐνέκρωσεν, οὐδὲ * τάφος τὴν ἐνέργειαν ἐμάρανεν. Ἐξεδύσατο τὸ σῶμα καὶ ἱμάτιον· ἐνέκρωσε τὸν διάβολον καὶ ὄφιν. Ἐχωρίσατο τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου ἅπαντα ἐξ οὐδέν. Ἐφύλαξεν καὶ θησαυρὸν τὴν παρθενίαν. Ἀνεδήσατο τὴν στόλην καὶ στέφανον· ἀπεγράψατο τὸν [illegible] διὰ τοῦ Χριστοῦ.

Τοῦ δὲ ὁσίου Παύλου [illegible] ἐνδιώσαντος χρόνον μετὰ τὴν κοίμησιν τῆς Κυρᾶς Ξένης καὶ ἁγιάσαντος τὸν βίον ἀσκητικῶς, καὶ ἀμέμπτως καὶ ὁσίως ποιμάναντος τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ποίμνιον ἐπ' ἀρκετὰ ἔτη, προικισθεὶς τῇ χάριτι, ὥστε διὰ τῶν προσευχῶν αὐτοῦ δαίμονας ἀπελαύνειν καὶ ἰάσεις ἐπιτελεῖσθαι. Παραθέμενος οὖν τῷ θεῷ τὸ λογικὸν αὐτοῦ ποίμνιον, ἀνεπαύσατο καὶ αὐτὸς ἐν Κυρίῳ, καὶ ἀπετέθειτο τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τοῦ Ἁγίου καὶ ἐνδόξου Ἀποστόλου Ἀνδρέου. Κἀνταῦθα εἰσιν ἀμφότεροι ἀγαλλιώμενοι ἐν Κυρίῳ. Μεθ' ὧν δῴη καὶ ἡμῖν ἔλεος ὁ Κύριος, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁ δίκαιος Κριτὴς μετὰ πάντων τῶν ἠγαπηκότων τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. Αὐτῷ ἡ δόξα

καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ ἀθανάτῳ Πατρὶ καὶ τῷ ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀντεγράφη πιστῶς ἐξ ἑτέρου ἀντιγράφου ἐν Χειρογράφῳ Κώδικι τοῦ Λαυρεωτικοῦ τοῦ ιη΄ αἰῶνος.

Ἐκ τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας τῆς Ὁσίας.

Κεκραγάρια.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἱστῶμεν στίχους ς΄ καὶ ψάλλομεν προσόμοια "Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν".

Τὴν ἀμνάδα τιμήσωμεν [illegible] Χριστοῦ Καλλιπάρθενον, καὶ τὸ [illegible] καὶ [illegible] τῆς παρθενίας [illegible] τὴν Ξένην τὴν Πάνσοφον, ἀρετῶν [illegible], καὶ θεόπνευστον κήρυκα καὶ σύνοικον τῶν ἀγγέλων φαιδρᾶς χοροστασίας καὶ τῆς ἄνω βασιλείας ἱερομύστιν πανάριστον. (Δίς).

Ἐκ δυσμῶν ἀνατείλασα ὡς ἀστὴρ φαεινότατος, καὶ ἡμᾶς αὐγάζεις τοῖς σοῖς χαρίσμασι, καὶ τὸν ἀρχέκακον δράκοντα δυνατῶς ἐτραυμάτισας τῇ δυνάμει τοῦ Σταυροῦ, καὶ τὸν στέφανον εἴληφας τῆς ἀθλήσεως· καὶ θαυμάτων τὴν χάριν δωρουμένη τοῖς νοσοῦσι, καὶ πρεσβεύεις τῶν πταισμάτων συγχώρησιν. (Δίς).

Μυλασσέων τὸ καύχημα καὶ Καρίας ἀγλάϊσμα, Ῥώμης τε τὸ βλάστημα, Εὐσεβείας δὲ τὸ ἱερώτατον κόσμημα, τὴν

Κόρην τὴν ἄμωμον τὴν Παρθένον τοῦ Χριστοῦ, εὐσε-
βείας ἀήττητον ἀθλήτρια, κιβωτὸν τῶν θείων
Χαρισμάτων Πολιοῦχον καὶ Μητέρα, Ξένην τὴν θείαν
τιμήσωμεν.

Τὴν σορὸν τῶν λειψάνων Σου τὴν τὰ μύρα
πηγάζουσαν ἀφθαρσίας νάματα καὶ προχέουσαν τοῖς
εὐσεβῶς προσιοῦσί Σοι ἀπείρων ἰάσεων καὶ χαρίτων
δαψιλῶς προσκυνοῦμεν καὶ σέβομεν εὐφημοῦντές
Σε, χαῖρε Μῆτερ ἡμῶν ὁσία Ξένη ἀθλοφόρων καὶ
ὁσίων κλέος ἀγγέλων ὁμόσκηνε.

Δόξα ἦχος β'.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

[illegible] καὶ
τῷ ὕψει τῆς εὐσεβείας [illegible] γεγονυῖα εἰς οὐρα-
νίους σκηνάς, καλλίστους παστάδας, γεννήτορας [illegible] καὶ
δόξαν. Καὶ τῷ θείῳ ἔρωτι τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ σκηνώσασα-
κότα γενναίως νυμφίον [illegible]. Ὅθεν εἰς τὴν ξένην
καὶ ξένα ξενοδόχοις ξενισθεῖσα, καὶ τοῖς ἱδρῶσι τῶν κα-
μάτων ὄψιν τοῦ πολυμηχάνου [illegible], ἄγρυπνον σταυ-
τὴν [illegible]. Διὸ καὶ τὰ λείψανα σήμερον φαι-
δρύνεται τοῖς Σοῖς ἀγῶσι καὶ [illegible] καρποφόρα, καὶ
τὴν θήκην τῶν λειψάνων ὡς θησαυρὸν πολυτίμητον κα-
τέχουσα ἡ Πόλις Σου ἀγάλλεται. Πρέσβευε σὺν ταῖς δυσὶ
θεραπαινίσι ἐκ παντὸς τῷ θεοσόφῳ Πρυτάνει ὑπὲρ ἡμῶν
τοῦ κόσμου σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἰς τὰ Ἀπόστιχα. «Χαίροις Ἀσκητικῶν ἀγώνων»: 120

Χαίροις τῆς ἀρετῆς ὁ κανών, τῆς εὐσεβείας τὸ εὐῶδες κειμή-
λιον, Μυλάσων ἡ θεία δόξα, καὶ τῆς Καρίας φωστὴρ καὶ
τῆς Σηλυβρίας ἀγαλλίαμα· Παρθένων τὸ κλέος καὶ Ἀσκη-
τῶν ἡ εὐπρέπεια, ἐκκλησιάσατε καὶ τῆς πίστεως κήρυγμα· Ξένα
ἡ Παμμακάριστος, δαιμόνων τὸ φρύαγμα καὶ τῶν Θυσιῶν τὸ
κλέος, καὶ ἀθλητῶν ἐγκαλλώπισμα, σημεῖον σωτηρίας τοῖς τι-
μῶσί Σου τὴν μνήμην καὶ ἀνυμνοῦσί Σε.

Τίμιος ἐναντίον....

Παύλῳ τῷ θεοσόφῳ σοφῶς, θείᾳ προνοίᾳ ἠκολούθησας Πάν-
σεμνε, καὶ τούτου τὰς ἀσκήσεις [illegible] τὰς ἐνθέους βουλὰς ἐν
τῇ καρδίᾳ ἐθησαύρισας· [illegible] τῶν Μυλάσων ταῖς
ὁρμαῖς [illegible] τὴν ψυχὴν καθη-
γίασας. Ὅθεν τὴν θείαν μνήμην Σου φαιδρῶς ἑορτάζον-
τες καὶ τῶν λειψάνων τὴν θήκην περιχαρῶς ἀσπαζόμεθα.
Χριστὸν ἐκδυσώπει ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος....

Χαίροις ἡ νοητὴ Χελιδὼν τὸ θεῖον ἔαρ, τῇ ψυχῇ μελῳδήσα-
σα νηστείαις καὶ ἀγρυπνίαις καὶ προσευχαῖς συνεχῶς ἰαμάτων
ῥεῖθρα ἀναβλύζουσα· ψυχῆς καὶ σώματος ἀρρωστίας διώκουσα
καὶ ἰωμένη τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος. Μέμνησο καὶ τῶν δούλων
Σου καὶ δὸς ἡμῖν ἄνεσιν λύσιν κακῶν καὶ κινδύνων καὶ πειρα-
σμῶν ἀπομάκρυνσιν. Παρθένων ἡ δόξα, ἀσκητῶν τε καὶ ὁσίων
τὸ ἐγκαλλώπισμα.

121

Δόξα ἦχος πλ. δ'.

Σήμερον ἐπέφανε ἡμῖν ἡ σεπτή σου μνήμη, Μήτερ ἡμῶν ἀξιάγαστε κόρη, ὁσία Ξένη. Σὺ γὰρ ὤφθης ἡμῖν κανὼν ἀρετῆς ἀκριβέστατος, καταλιποῦσα πατρίδα, γεννήτορας καὶ δόξαν ἐπίκηρον διὰ τὴν ὄντως ζωήν. Εὐαγγελικῶς κατηκολούθησας Χριστῷ. ᾯ καὶ ἐκ νεότητος ἐπόθησας συνοικισθῆναι, καὶ νῦν περιπολεύουσα ἐν οὐρανοῖς. Πρέσβευε σὺν ταῖς δυσὶ θεραπαινίσι σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἀπολυτίκιον. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τῆς Ῥώμης τὸ θρέμμα, τῶν Μυλάσων τὸ κόσμημα, τῆς Καρίας ἁπάσης καὶ Συμβρίας [illegible]. Τὴν Ξένην τιμήσωμεν ᾠδαῖς καὶ ᾄσμασιν [illegible] πιστῶς. Διὰ τοῦτο ἀθροισθέντες [illegible] βοήσωμεν· Δόξα τῷ σὲ δοξάσαντι Χριστῷ, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἀξιώσαντι ἡμᾶς προσκυνῆσαι πάνσεμνε.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Τὴν Ξένην ἀνευφημήσωμεν Χριστοῦ τὴν καλλιπάρθενον καὶ τὴν ἀμνάδα Κυρίου, τὴν χαριτόβρυτον κόρην. Ἀγγέλων ἰσοστάσιον, ἀνθρώπων φυλακτήριον, φυγαδευτήρα δαιμόνων· ὑπὲρ ἡμῶν γὰρ πρεσβεύει ἀδιαλείπτως Κυρίῳ.

Αἶνοι. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Οἱ τῶν Μυλάσων οἱ παῖδες δεῦτε συνδράμετε ἰδεῖν τῆς πολιούχου τὸ πανάγιον σῶμα. Ταμεῖον γὰρ ὑπάρχει τῶν ἀρετῶν καὶ μυροθήκη τοῦ Πνεύματος. Πανηγυρισταὶ οὖν ἀσπάσασθε τὴν σορὸν τῆς Παρθένου καὶ ἀμώμου Μητρός. (Δίς).

ξένην τὴν θείαν λῆξίν σου μακαρίσωμεν τὸ καύχημα
τῆς Ρώμης, τῶν Μηλάνων τὸ κλέος, Καρέας τε ἁπάσης τὴν
χαρμονὴν ἢ Σαλαμβρίας ἀγλάϊσμα· ὑπὲρ ἡμῶν γὰρ πρεσ-
βεύεις τῷ Λυτρωτῇ δοῦναι λύσιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν.

Τῇ ἀρετῇ τὸν ἀγῶνα ἔνθεον ἐκτήσω, ἐπὶ τῆς γῆς ὁσία,
ὥσπερ ἄγγελος οὖσα, σὺ δὲ τὰ θεῖα [illegible] τοῖς ἀνθρώποις σκέ-
ψασα τὴν οὐράνιον δόξαν ἐκτισθεῖσα, κάτω τὸ ἠξιώθης αὐτῆς.

Δόξα ἦχος πλ. α΄.

Δεῦτε τὴν καλλιπάρθενον τὴν Κοίμησιν φαιδρῶς πανηγυρίσωμεν·
Δεῦτε ἐν χορείᾳ συνελθόμενα, [illegible] ἐν εὐφημίαις γεραίροντες
τὸ ἱερὸν ἢ μυροβόλον σῶμα τῆς [illegible]μάχου ἡμῶν. ἐλήλυθε γὰρ
ἡ ἡμέρα τῆς λάμψεως τῶν ἀρετῶν [illegible] τὴν Κυρίαν [illegible] δω-
ρημάτων. [illegible] χορεύει [illegible] θεράπαινα,
τοῦ Βασιλέως τὴν διάθεσιν [illegible] κατεξόρθωσεν. Δεῦτε, φιλέορ-
τοι, μυστικῶς αὐτὴν πανηγυρίσωμεν λέγοντες· Χαίροις, πα-
ρθένε, ἡ τὰ μύρα βρύουσα [illegible] ψυχὰς [illegible]. Χαί-
ροις, τῆς Ρώμης τὸ καύχημα, τῶν Μηλάνων τὸ ἀγαλλίαμα ἢ τῆς
Σαλαμβρίας τὸ ἐγκαλλώπισμα. Χαίροις ὅτι τὸ ἄφθαρτον σκῆνος
σου [illegible] Σταυροῦ [illegible], ὥσπερ ἡ [illegible]
[illegible] τῇ σεπτῇ Σου Κοιμήσει ἐδείχθη Σοι. Ἀλλ' ὦ μῆτερ
[illegible], καὶ [illegible] κατάπεμψον ἡμῖν
[illegible] πρὸς Θεὸν μεσιτείαις Σου.

123 Μύλασα τῇ 7ῃ Μαρτίου 1906.

Σεβαστέ μοι φίλε κ. Αναστάσιε.

Ἰδοὺ ἀποστέλλω ὑμῖν καὶ τὰ ἕτερα βιβλία, ἐξ ὧν [illegible] ἀρχαιό-
τερον τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον δὲ τὸ περιεχόμενον καὶ τῆς γνώ-
σεως ἀποστολικῆς πρὸς τὸν [illegible]. Συνῆψα δὲ τῷ βίῳ καὶ
[illegible] τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας τῆς ὁσίας, ἅτινα συνεδέσαμεν εἰς τὴν
βάσιν τοῦ βίου καὶ τοῦ Χαιρετισμοῦ [illegible] πρὸς τὰς πόλεις
[illegible] καὶ Μύλασα [illegible]. Τὰ δοξαστικὰ βραδύ-
τερον ἀποστελοῦμεν τετονισμένα αἱ ἐνδήμιοι τῆς μικρᾶς μας
[illegible] διατριβῆς. Τὸ βεβαιωτικὸν [illegible] τῶν Πατριαρχείων διὰ
[illegible] τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας [illegible]. [illegible]
παρακαλοῦμεν παραλάβατε [illegible]. Διορθώσατε τὰ Σεβαστὰ
[illegible] ὅπως
ἀποστείλῃ τὰ ἱερὰ ὑμῶν [illegible] τιμῆς πρὸς τὴν Ὁσίαν καὶ
λόγῳ εὐγνωμοσύνης. Τὰ μέχρι [illegible] ἀφιερώσωμεν, ἐὰν δὲν
[illegible] παραδώσωσιν ἕνεκα τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς [illegible],
[illegible] βασανίζει αὐτά! Ποῦ ὁ ἀρχιερεὺς νὰ ῥίψῃ [illegible]. 18 κοι-
νότητες εἶναι [illegible] αἱ 4 ἔχουσι σχολεῖα, αἱ δὲ ἄλλαι [illegible]
ἐν τῷ [illegible] τῆς ἀμαθείας [illegible]. Οἱ ἱερεῖς [illegible], [illegible]
τὴν πρόοδον! 4 δὲ κοινότητες δὲν ἔχουσι καὶ ἐκκλησίας.

Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ, ὡς καὶ τὴν σεβαστὴν οἰκο-
γένειαν ὑμῶν καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ [illegible].

Ἀσπάζομαι τὴν δεξιὰν τοῦ Σεβαστοῦ Γέροντος καὶ τοῦ ἁγ. Πρωτοσυγ-
κέλλου καὶ τοῦ Πανοσ. Θεοφίλου ἱερομονάχου. ὅλος ὑμέτερος

Ὁ πρωτοσύγκελλος Π. [illegible] ὑμᾶς, Ἰωάννης Α. Κουκούλης.
ὁ δὲ Χρῆστος Χ" Ἀθανασίου σᾶς ἀσπάζεται.